

Vælfærdarsamfeløgin í 1987:

FÁTÆKDÓMUR

Tú fært hvørki svarið arbeiðsloysi ella rúsevni ella brotsverk hjá ungdomum, spyrst tú sosialráðgevarar í Danmark, Sveriki og Norge, hvat fer við arbeiðsloysi hjá teimum.

Svarið er stutt og greitt: fátaekt!

Socialráðgevarar, sum betur enn tey flestu og betur enn nakar politikari, vita, at ikki alt er væl í norðurlendsku vælfærdarsamfeløgnum, siga bart út, at nógvar fólk eru so fátaek, at hetta skerjir møguleikar teirra at vera við í vælfærdini.

Samstarvsnevndin hjá teimum norðurlendsku socialráðgevarafeløgnum hevur hesa vikuna fundast í Havn. Og mikudagin var tíðindafundur. Har varð greitt frá støðuni í teimum ymsu londunum.

— Vit kenna okkum ofta sum starvsfólk í einum peningastovni. Hverja viku koma fólk á almannastovurnar eftir pengum. Játanin røkkur bara til, at vit sita har og avgreiða pengarnar. Vit hava ikki møguleika at gera nakað við teir trupulleikar, sum eru orsökkin til, fólk nýðast at koma á eina almannastovu eftir pengum.

Tú loysir ikki nakran sosialan trupulleika við at geva fólk pengar. Vit mugu fáa hesi fólk at virka aftur, fáa tey við aftur í samfelagið. Tað er hetta, vit royna at fáa politikararnar at skilja.

Ikki stundir at vera menniskju

Í Finnlandi er arbeiðsloysi atvoldin til m. a. nógvar hjúnaskilnaðir. Annað hvørt hjúnaband í høvuðsstaðnum Helsinki slitnar. Og finskar kvinnur eru farnar at drekka nógvar verri enn tær gjørdur.

Í Islandi er trupulleikin ikki arbeiðsloysi. Heldur tverturimóti. Lønirnar eru so lágar, at fólk nýðast at hava tvey arbeiði. Hetta ger sjálvandi, at tey hava litlar ella ongur stundir til familjulív, til at vera menniskju, rætt og slætt.

Barnavernd tykist eisini at vera eitt øki, sum órógvur socialráðgevarar í Norðurlondunum. Svenskir og norskir socialráðgevarar fáa ofta skotið í skógvarnar, at tey eru ov iðin í barnaverndararbeiðinum. Tey eru ov skjót at taka ræðið av foreldrunum.

Í øðrum londum, eitt nú Onglandi, vera socialráðgevarar ákærdir fyrri at leggja ov seint og ov sjáldan uppí, tá børn hava brúk fyrri hjálpi.

Ikki væl dámdir

Socialráðgevarar eru ikki væl lýddir. Tey verða lögð undir at skapa sosialar trupulleikar sjálvi.

Tað er ikki bara í Føroyum, tú hoyrir, at aðrenn socialráðgevararnir koma, vóru ongir trupulleikar.

— Tað hevur tikið langa tíð hjá okkum at bliva viðurkend sum yrkisbólkur. Men sjálvi vita vit væl, hvør rætta støða okkara er. Vit hava goða útbúgving. Vit vita, hvagar vit eiga at venda okkum. Hverjar knøttar, vit eiga at trýsta á.

Vit hava sum so ongan alternativan socialpolitikk. Men vit viðgæra í fullum álvara tann socialpolitikk, sum politikararnir koma við.

Teldur og privatisering

Á tíðindafundinum kom eisini fram, at tann vaksandi privatiseringin órógvur ikki sørt socialráðgevarar. Og somuleiðis tann støðugt størri teldunýtslan.

— Vit góttaka ikki sjónarmið hjá politikarum og bureaukratum, at teldurnar skulu stýra socialpolitikkinn. Vit vilja ikki fjarstýra fólk við teldum. Teldurnar skulu vera í okkara tænastu, ikki øvugt.

Socialráðgevarar kenna eisini trupulleikarnar hjá teimum nógvu flóttafólkunum, sum eru komin til tey skandinavisku londini.

— Onnur frætta mest um hesi fólk, beint tey eru komin higar. Men teir størstu trupulleikarnir koma ikki, fyrr enn tey hava verið her eina tíð. Tá

tey skulu upp í okkara samfelag.

Øll, sum vóru á tíðindafundinum í Hotel Hafnia mikudagin, vóru samdum, at norðurlenska samstarvið er til stóra nyttu í royndunum altíð at vera ajour og kunna taka móti teimum avbjóðingum, sum koma. Og tær eru vorðnar bæði størri og meira krevjandi.

hd

Neyðugt og gagnligt

Felagið hjá føroysku socialráðgevarunum er við í norðurlenska samstarvi og var vertur, nú samstarvsnevndin hevði fund í Havn.

Bæði verandi formaður, Finnur Helmsdal, og fyrrverandi, Marjun Sigurðsdóttir, ivast ikki í, hetta samstarvið er gagnligt.

Marjun, sum var formaður í tiggju ár, sigur, at sambandið við starvsfelagar í øðrum londum hevur lært hana nóg.

Tað ber ikki til at arbeiða sum socialráðgevari, uttan tú sært burtur frá, at tú nýðist at hava

Rákið í teimum norðurlendsku samfeløgnum órógvur ikki sørt tey, sum hava valt tað arbeiði at hjálpa teimum ringsst staðdu í hesum samfeløgum. Socialráðgevararnir stúra fyri gongdini.

Nýkonservatíviema, nýliberalisma, privatisering. Hetta eru nøkur orð, sum oftari og oftari verða nevnd.

Samstundis gerst arbeiðsloysi størri. Tað er ikki longur nekur sjálfviltiga, at øll hava rætt til arbeiði.

Arbeiðið hjá socialráðgevarum hevur ongantíð verið høgt í metum. Men kortini hava tey við áhaldni megnat at fingið ávirkan og vælild.

Men nú gongur aftur hin vegin. Ávirkanin er víknað munandi í seinastuni.

Tey brynja seg at standa ímóti. Millum annað við at hita starvsfelagar úr øðrum londum á fundum og ráðstevnum. Ein tíðkur fundur hevur verið í Havn í vikuni. Og í juli næsta ár verður 10. ráðstevnan hjá IFSW, International Federation of Social Workers í Stockholm.

Har verður trúið heimurin í fokus. Og setanin er at fáa ein starvsfelaga úr Suður-Afrika, Winnie Mandela, við á stævnu.

ymisk óviðkomandi fyrilit. Tú nýðist at lyfta teg upp um hetta at taka øll vandamál sum tinni egnu og í staðin arbeiða professionelt, greiðir hon frá.

Hon sigur eisini, at hon hevur lært at føra fram tey sjónarmið, at okkurt er millum tað, antin at virka 100% í samfelagnum ella als ikki.

Hetta sjónarmiðið hevur ikki so goða undirtøku í Føroyum. Antin arbeiðir tú fulla tíð, ella ert tú ein ónytt. Vit mugu læra at viðurkenna, at tey, sum ikki arbeiða allan dagin, ikki endiliga eru ónyttur.

Ikki minst nú, tá tað sosiala trygdarnetið, familjan, er við at vera tikið undan okkum, leggur Finnur afturat.

Vit nýðast at hava okkurt at seta í staðin fyrri hetta netið.

hd

Malan skal halda røðu um Herbjørg

Mennir sleppa bara at vera áskoðarar, tá norðurnorski rithøvundin Herbjørg Wassmo mána kvöldið 23. februar fær bókmentavirðislostin hjá Norðurlandaráðnum í Finlandshúsinum í finska høvuðsstaðnum Helsinki.

Tann nývaldi forsetin í Norðurlandaráðnum, finska Elsi Hetamäki-Olander, handar virðislostin, 125.000 kr.

Og Malan Simonsen úr Føroyum skal halda høvuðsrøðuna um Herbjørg Wassmo og verk hennara. Malan Simonsen er í nevndini, sum avger, hvør skal fáa hesa størstu bókmentavirðislostin í Norðurlondum.

Næsta ár, umleið 25. januar, verður dómsnevndarfundurin í Havn.

hd

Fundur um framtíðina fluttur út í framtíðina

Pallborðsfundurin um fjølmiðlarnar og framtíðina, sum skuldi vera í Norðurlandahúsinum seinna partin í dag, er útsettur. Helst tí fjølmiðlaserfrøðingurin Óli Breckmann er uttanlands.

Viljin skipar fyrri fundinum. Nær hann verður, vita vit ikki. Men leygardagurin 21. mars er nevndur.

Teir, sum eru á ferð, eru á vísingargangnum í Havnarlondunum. Myndin er tikin í morgunin, beint aðrenn tey fóru út ferð.

BUKSU
SNIKKARIN

B

Traðagøta 43, Postsmøga 2108, 165 Argir
POSTORDRAR AVGREIÐAST Á
TLF 17850
BUSSLEIÐ 3 KOYRIÐ TIL DYRNAR